ОЛЕКСАНДР ПАВЛОВИЧ ЛІДОВ – ПРОВІДНИЙ ПРОФЕСОР ХТІ

Голова В.В.
Національний технічний університет
«Харківський політехнічний інститут»,
м. Харків

Олександр Павлович працював у ХПТІ та проводив дослідження у різних напрямках хімічної технології: фарбувальна промисловість, газо-нафтове, шкіряне виробництва, клеєваріння, технологія переробки жирів, виробництво світильного газу із деревини, тощо. Досягнення професора О. П Лідова у напрямку хімічної технології стали фундаментом, на якому розвивалися окремі галузі прикладної хімії. Учених залишив у спадок світовій науці чимало наукових праць, що досі не втратили своєї практичної цінності, а подекуди і продовжують залишатися теоретичною базою для сучасних спеціалістів із фарбувального та газо-нафтового виробництва.

Головними галузями роботи професора були фарбувальне виробництво і газо-нафтова справа. Фундаментальними роботами науковця у цих напрямках стали монографії: «Хімічна технологія волокнистих речовин», «Природні органічні барвники», «Аналіз газів», «Короткий нарис сучасного розвитку виробництва горючих газів як джерела тепла, світла і рушійної сили», «Короткий курс газового виробництва», тощо. Варто зазначити той факт, що «Природні органічні фарби» опубліковані у часописі «Бібліотека промислових знань» за редакцією Д. І. Менделєєва, а «Аналіз газів» вийшла у світ вже після смерті О. П. Лідова під редакцією його учня М. І. Кузнецова.

Саме через важливість питань фарбувального виробництва професор звичайно не зміг оминути своєю увагою питання шкідливості стічних вод заводів фарбувального виробництва. Про це свідчила його монографія «Стічні води відбілювальних, фарбувальних та ситцедрукувальних фабрик, їхнє очищення та знешкодження». Окрім цього, у 1902 – 1903 рр. навчальному році професором вперше в ХПТІ були прочитані факультативні, необов’язкові, курси для студентів, що цікавилися спеціальними хімічними технологіями волокнистих речовин та питаннями очищення стічних вод фабрик та заводів вказаної спеціальності.

Олександр Павлович розгорнув свою діяльність не лише у лабораторії органічних та фарбувальних речовин, якою він завідував. Зокрема, зусиллями науковця відновилася робота газового заводу інституту. Варто зазначити, що якщо раніше обслуговування освітлення корпусів проводилося міськими газовими мережами, то через незначний проміжок часу освітлення корпусів інституту проводилося використанням виключно ресурсів газового заводу ХТІ.

Таким чином, за свою 30-річну роботу у ХТІ О. П. Лідов став заслуженим професором, здобув визнання наукового загалу та зробив надзвичайно багато для продовження роботи у започаткованих ним направленнях хімічної технології.